

Välfrädsområdesstyrelsen 30.10.2023 § 174

§ 174

Antecknande av budgeten för 2024 och ekonomiplanen för 2024–2026 för kännedom

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Rajahalme Ville
Virtanen Toni

Beslutsförslag

Välfrädsområdesdirektör Svahn Sanna

Välfrädsområdesstyrelsen beslutar:

1. anteckna välfrädsområdesdirektörens förslag till budgeten för 2024 och ekonomiplan för åren 2024–2026 för kännedom och
2. överlämna förslaget till välfrädsområdesfullmäktiges förhandlingskommitté för behandling.

Behandling

Ledamot Sahiluoma anlände till sammanträdet under behandlingen av detta ärende kl. 14.07.

Beslut

Välfrädsområdesstyrelsen godkände beslutsförslaget enhälligt.

Redogörelse

Enligt 115 § i lagen om välfrädsområden ska välfrädsområdesfullmäktige före utgången av varje år godkänna en budget för välfrädsområdet för det följande kalenderåret. I budgeten ska välfrädsområdeskoncernens ekonomiska ansvar och förpliktelser beaktas. I samband med att budgeten godkänns ska fullmäktige också godkänna en ekonomiplan för minst tre år. Budgetåret är ekonomiplanens första år.

Ekonomiplanen ska upprättas så att den är i balans eller uppvisar ett överskott senast vid utgången av det andra året efter budgetåret. I enlighet med 115 § i lagen om välfrädsområden ska dessutom ett underskott i välfrädsområdets balansräkning täckas inom ekonomiplanens period. Ekonomiplanen 2024–2026 ska sålunda vara i balans eller uppvisa ett överskott senast vid utgången av planåret 2026 och på så sätt att också underskottet från 2023 har blivit täckt.

Välfrädsområdets ekonomiplan bygger på välfrädsområdesstrategin och servicestrategin som välfrädsområdesfullmäktige bekräftat. Välfrädsområdesstyrelsen godkände vid sitt sammanträde 12.6.2023 § 89 en planeringsram, där principer för upprättandet av välfrädsområdets ekonomiplan 2024–2026 dras upp.

Välfrädsområdets ekonomiska situation förväntas vara mycket svår fram till mitten av innevarande årtionde. På basis av problemet med nivåskillnader i finansieringen och de realkostnader som överförts på välfrädsområdet kommer välfrädsområdet att uppvisa ett underskott på

ca 86 miljoner euro under 2023. För att underskottet ska kunna täckas fram till slutet av 2026 på det sätt som förutsätts i lagen om välfärdsområden krävs en betydande dämpning av ökningen av utgifter av välfärdsområdet under de kommande åren. Då ökningen som sker naturligt (det så kallade basscenariot) på grund av att servicebehovet ökar och kostnadsnivån stiger är ca 5 procent i året, ska välfärdsområdet minska utgiftsökningen ungefär med 1 procent 2024.

Behovet av balansering av ekonomin 2024–2026 klarnar när korrigeringen av nivån på finansieringen 2025 preciseras, men det årliga behovet av att dämpa utgiftsökningen bör under ekonomiplanens period vara avsevärt lägre än under budgetåret.

Centrala axplock ur planeringsramen för ekonomiplanen 2024–2026

- Ekonomiplanen 2024–2026 utarbetas i enlighet med målen som ställs upp i välfärdsområdesstrategin, servicestrategin och beslutet om räddningsväsendets servicenivå på så sätt att välfärdsområdets ekonomi är i balans vid utgången av planperioden.
- Välfärdsområdets stora finansieringsunderskott förutsätter ett program för balansering av ekonomin.
- På basis av den ekonomiska situationen beslutades i samband med beslutet om ramen om åtgärder för effektivisering av basservicen 2023 och som uppgår till ca 15 miljoner euro.
- Välfärdsområdets investeringar bereds med beaktande av balanskraven på välfärdsområdets ekonomi som helhet.

Välfärdsområdesdirektörens förslag till budgeten för 2024 och ekonomiplanen för 2024–2026

Välfärdsområdesdirektörens förslag till budgeten för 2024 och ekonomiplanen för 2024–2026 har beretts utifrån den planeringsram som välfärdsområdesstyrelsen har utfärdat. I förslaget har principerna i välfärdsområdesstyrelsens planeringsram beaktats och dessutom välfärdsområdets uppdaterade bokslutsprognos för 2023 och Finansministeriets uppdaterade finansieringsprognos för 2024. Dessutom har man i finansieringsprognosen för 2025 beaktat korrigeringsposten i finansieringen till välfärdsområdena för realiserade kostnader 2023.

De centrala axplocken ur förslaget är följande:

- I ekonomiplanen för 2024–2026 har budgeterats ett överskott så att underskottet på 86 miljoner euro 2023 kan täckas fram till slutet av 2026 på det sätt som avses i lagen om välfärdsområden.
- För att underskotten ska kunna täckas måste verksamheten anpassas avsevärt. På basis av anpassningarna ska utgiftsökningen avta till under 1 procent under ekonomiplanens första år, medan tillväxtprognosen utan anpassningar är 4–5 procent per år. Ökningen av finansieringen 2025–2026 underlättar dämpningen av trycket på utgiftsökningen i mitten av innevarande årtionde.
- Budgeten innehåller betydande anpassningsåtgärder. Anpassningen bygger på målen i servicestrategin. I budgeten finns dessutom också kompletterande anpassningsåtgärder, som beskrivs i detalj i driftsekonomidelen. Arbetet med att utveckla tjänster riktas till sådana

åtgärder som avses i målen i strategin, vilka främjas på lång sikt samtidigt som välfärdsområdets ekonomi konsolideras.

- Investeringar under 2024 har anpassats så att de motsvarar situationen 2024 då välfärdsområdet inte har fullmakt att uppta lån. Investeringar har planerats till 2025 och framåt. Under 2024 genomförs endast projekt som överförs från 2023 eller sådana projekt som inlemts 2023 och som fortsätter 2024. Genomförandet av dessa projekt görs inom ramen för fullmakten att uppta lån 2023.
- Välfärdsområdets behov av att uppta lån är under ekonomiplanens period måttligt. När resultatet förbättrats 2025 kan man amortera på kortvariga lån som tagits för att säkerställa kassans tillräcklighet. Alla kortvariga lån kan betalas bort fram till slutet av ekonomiplanens period.

Behandling av budgeten och ekonomiplanen i välfärdsområdet

Nämnden för tjänster och resurser, framtids- och utvecklingsnämnden samt beredskaps- och säkerhetsnämnden presenterar sina utlåtanden om budgetförslaget ur perspektivet för nämndernas strategiska ansvarsområden vid sina sammanträden den 30 och 31 oktober 2023. Välfärdsområdesfullmäktiges förhandlingskommitté inleder förhandlingar om ekonomiplanering den 1 november 2023. Förhandlingarna fortsätter den 3 och 6 november 2023. Den sista förhandlingen ska hållas den 28 november 2023.

Utifrån förhandlingarna görs det vid behov preciseringar i välfärdsområdesdirektörens budgetförslag, varefter välfärdsområdesstyrelsen ska behandla budgeten och ekonomiplanen vid sitt sammanträde den 4 december 2023.

Välfärdsområdesstyrelsen ger sitt förslag så att välfärdsområdesfullmäktige fattar beslut om budgeten och ekonomiplanen den 12 december 2023. I samband med budgeten behandlar välfärdsområdesfullmäktige också bemötandena till de budgetmotioner som lämnats in före utgången av mars.

Behörighet

Enligt 22 § i lagen om välfärdsområden beslutar välfärdsområdesfullmäktige om välfärdsområdets budget och ekonomiplan. Enligt 41 § 2 mom. i förvaltningsstadgan svarar välfärdsområdesstyrelsen för beredningen och verkställigheten av välfärdsområdesfullmäktiges beslut och för tillsynen över beslutens laglighet.

Bilagor

- 1 Hyvinvointialuejohtajan esitys talousarvioksi vuodelle 2024 ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2024-2026

Tilläggsmaterial

För kännedom

Beslutshistoria